

Samtalsunderlag med didaktiskt fokus för implementeringen av sva i Lgr22

Innehållsförteckning

SAMTALSUNDERLAG MED DIDAKTISKT FOKUS FÖR IMPLEMENTERINGEN AV SVA I LGR22	2
MATERIALETS DISPOSITION.....	2
UNDERVISNINGENS FÖRUTSÄTTNINGAR.....	2
<i>Frågor för att koppla diskussionen till era förutsättningar</i>	3
<i>Se över era förutsättningar tillsammans med skollädaingen</i>	3
<i>Tips på material till dig som vill lära dig mer</i>	3
PLANERA SAMTALEN	4
TIDSÅTGÅNG.....	4
UTGÅ IFRÅN CITAT I SAMTALEN	4
ANTECKNA FÖR ER EGEN SKULL.....	5
BÖRJA MED ATT LÄSA OCH FUNDERA	5
ANTECKNA UNDER LÄSNINGEN	5
1. ATT PLANERA UNDERVISNING FÖR ETT ANDRASPRÅK I UTVECKLING	6
<i>Citat i urval</i>	6
<i>Diskussionsfrågor</i>	6
2. SPRÅKLIG KORREKTHET OCH ANDRASPRÅKSDRAG	7
<i>Citat i urval</i>	7
<i>Diskussionsfrågor</i>	8
3. FLERSPRÅKIGHET SOM RESURS	8
<i>Citat i urval</i>	9
<i>Diskussionsfrågor</i>	9
4. STRATEGIER FÖR ATT LÄRA SIG SPRÅK OCH FÖR ATT STÖDJA DEN EGNA KOMMUNIKATIONEN	10
<i>Citat i urval</i>	10
<i>Diskussionsfrågor</i>	10
5. ATT UTGÅ IFRÅN ETT ANDRASPRÅKSPERSPEKTIV	11
<i>Citat i urval</i>	11
<i>Diskussionsfrågor</i>	12
SAMTALA OM DET CENTRALT INNEHÅLLET	12
<i>Diskussionsfrågor från Skolverket</i>	13
NC TAR GÄRNA EMOT KOMMENTARER	14

Samtalsunderlag med didaktiskt fokus för implementeringen av sva i Lgr22

Det här samtalsunderlaget, sammanställt av Nationellt centrum för svenska som andraspråk (NC), är tänkt att komplettera Skolverkets stödmaterial kring den ändrade kursplanen i svenska som andraspråk (sva). Materialet utgår ifrån kursplanen i sva och tillhörande kommentarmaterial. Eftersom förändringarna i sva är många kan lärare som undervisar i ämnet behöva extra tid och stöd för att sätta sig in i dem. Planera därför för flera samtalsträffar. Även samtal med skolledning kan behövas.

Materialets disposition

Vi har valt att inledningsvis lyfta ut fem teman som vi ser som centrala skillnader i den ändrade kursplanen jämfört med den tidigare i Lgr11, gemensamma för alla stadier. Dessa teman berör skillnader mellan ämnena svenska och svenska som andraspråk. Sist kommer frågor kring det centrala innehållet stadievis. Här finns det också möjlighet för er att ta upp sådant som ni själva vill samtala om med kollegorna.

Fem, gemensamma, övergripande teman

1. Att planera undervisning för ett andraspråk i utveckling
2. Språklig korrekthet och andraspråksdrag
3. Flerspråkighet som resurs
4. Strategier för att lära sig språk och för att stödja den egna kommunikationen
5. Att utgå ifrån ett andraspråksperspektiv

Undervisningens förutsättningar

Det här samtalsunderlaget har ett didaktiskt fokus, men eftersom de didaktiska val vi lärare gör inte bara har med formuleringar i kursplan och kommentarmaterial att göra, utan också står i relation till olika förutsättningar i skol- och undervisningskontexten, så vill vi uppmuntra till att sådana frågor tar plats i samtalen. Våra didaktiska val sker bland annat i relation till de elever vi har, vår egen kompetens, undervisningens organisation och skolans organisatoriska resurser.

Nedan finns några frågor som kan vara relevanta för er att sätta i relation till innehållet i kursplanen för svenska som andraspråk i Lgr22. Välj det som är aktuellt för er. Lägg till sådant som saknas. Återkom till dessa när ni samtalar kring utvalda teman och centralt innehåll.

Frågor för att koppla diskussionen till era förutsättningar

- Hur realiseraras detta för just våra elever? Hur blir det till exempel för nyanlända elever, elever med kort skolbakgrund, elever med lång skolbakgrund, elever som kommit långt i sin andraspråsutveckling etc.? Hur påverkas det av elevernas förkunskaper, intressen, ålder mm?
- Hur ser våra förutsättningar för att göra detta ut?
 - Vilka möjligheter eller hinder finns om vi har ämnena svenska och svenska som andraspråk i samma undervisningsgrupp? Med eller utan tvålärarskap och tillgång till olika klassrum?
 - Vilka möjligheter eller hinder finns om vi har en undervisningsgrupp med stor spridning på elevernas språkliga nivå i svenska – från nybörjare i svenska språket till en avancerad andraspråksnivå?
- Är det något i våra förutsättningar som behöver förändras? Hur går vi i sådana fall vidare med det?
- Finns det något kring detta som vi vill undersöka, utveckla och lära oss mer om, individuellt eller tillsammans? Hur skulle vi i sådana fall kunna göra det?
- Vilka samarbeten skulle vi vilja ha? Hur ser våra förutsättningar för att skapa dessa ut?

Se över era förutsättningar tillsammans med skolledningen

Vi rekommenderar att förutsättningarna för att bedriva en andraspråksundervisning med god kvalitet i enlighet med Lgr22 följs upp tillsammans med skolledning och förvaltning. Skillnaderna har i och med Lgr22 ökat mellan ämnena svenska och svenska som andraspråk. Det är också tydligare att olika språkliga nivåer i svenska språket kan behöva olika typer av organisation av sva-undervisningen. Detta innebär att man kan behöva se över hur ämnet svenska som andraspråk organiseras på skolan. Som stöd i detta arbete hänvisar vi till vårt material *"Samtalsunderlag med organisatoriskt fokus för implementeringen av sva i Lgr22."*

Tips på material till dig som vill lära dig mer

På vår webbplats www.andrasprak.su.se har vi skapat och sammanställt resurser för framför allt lärare i svenska som andraspråk som vill fördjupa sig i de olika teman som nämns här.

Planera samtalen

Våra identifierande teman behöver inte diskuteras i ordning. Prioritera gärna tillsammans de teman som känns mest angelägna för er. Ni kan också välja att diskutera vissa teman mer utförligt än andra, om det skulle passa er. Sist i materialet finns dessutom mer öppna frågor kring det centrala innehållet för olika stadier.

Innehåll	Hur viktigt?	När?
1. Att planera undervisning för ett andraspråk i utveckling		
2. Språklig korrekthet och andraspråksdrag		
3. Flerspråkighet som resurs		
4. Strategier för att lära sig språk och för att stödja den egna kommunikationen		
5. Att utgå ifrån ett andraspråksperspektiv		
Centralt innehåll stadievis		
Egna punkter		

Tidsåtgång

Det är svårt att säga hur mycket tid som behöver avsättas för inläsning, reflektion och samtal. En riktlinje kan vara att avsätta minst en halvdag för inläsning av kursplan och kommentarmaterial samt en heldag, alternativt 3–4 träffar á 2 timmar, för gemensam diskussion.

Utgå ifrån citat i samtalen

Vi har valt att lyfta ut citat från sva-kursplanen (sva i Lgr22) och kommentarmaterialet till kursplanen i svenska som andraspråk från 2021 (KM) som utgångspunkt för era samtal. De hittar ni under respektive tema, nedan. Vi hoppas att ni vill komplettera dessa med citat som ni själva markerat. Håll er gärna nära texterna i era diskussioner och gör kopplingar mellan dem och er praktik. Glöm inte bort att också göra kopplingar till era unika förutsättningar (se sid.3) för att se hur sva-kursplanen kan realiseras tillsammans med just era elever, på er skola.

Anteckna för er egen skull

Turas gärna om att föra anteckningar. Anteckningarna kan bli en bra grund för gemensamma planeringar och dokument kring till exempel innehåll i olika årskurser. Skriv också upp sådant som ni bestämmer er för att göra, frågor som ni vill diskutera en annan gång, samt sådant som ni vill följa upp med skolledningen.

Börja med att läsa och fundera

Som förförståelse rekommenderar vi Skolverkets stödmaterial på webben: "[Ändrade kursplaner i svenska som andraspråk](#)". Följ gärna länken som finns där till "[Sätt er in i kursplaner och läroplaner inför hösten 2022](#)" för att se filmen om vad en kursplan är och hur de olika delarna samspekar.

Alla som ska delta i samtalen läser kursplanen och kommentarmaterialet före första träffen:

- ◇ [kursplanen för svenska som andraspråk i Lgr22](#) (Sva i Lgr22)
- ◇ [kommentarmaterialet till svenska som andraspråk i Lgr22](#) (KM)

Fokusera på de årskurser och de delar i kommentarmaterialet som är mest relevanta för dig. Om du hinner kan du gärna läsa resterande delar översiktligt. Det finns en vinst i att kunna jämföra och se progressionen mellan stadier, även om dessa inte finns på den egna skolan i dagsläget.

Den som vill och hinner kan också titta på jämförelserna mellan sva i Lgr11 och Lgr22 och svenska och sva i Lgr22.

- ◇ [jämförelsen mellan sva i Lgr11 och sva i Lgr22](#)
- ◇ [jämförelsen mellan svenska som andraspråk och svenska i Lgr22](#)

Anteckna under läsningen

Gör under läsningen markeringar i texten och anteckna dina tankar. Fundera på vad kursplanen innebär rent konkret, och hur den kan gestalta sig i andraspråksundervisningen i de klasser där du undervisar. Markera frågor, funderingar och sådant som du vill diskutera med dina kollegor. Fundera gärna lite extra kring våra fem teman.

Avsluta med att se över dina anteckningar och punkta upp det som är viktigast att diskutera med kollegorna. Ta med anteckningar och material till diskussionen.

1. Att planera undervisning för ett andraspråk i utveckling

En skillnad mellan svenska och svenska som andraspråk är att undervisningen i svenska som andraspråk rör en heterogen elevgrupp, där eleverna befinner sig på väldigt olika nivåer i andraspråksutvecklingen. Undervisningen bör utgå ifrån där eleverna är, och de behov de har. Läraren i svenska som andraspråk behöver kontinuerligt bedöma elevernas andraspråksutveckling.

Citat i urval

”Ett andraspråksperspektiv innebär även att läraren behöver följa elevens andraspråksutveckling över tid och anpassa undervisningens form och innehåll till olika stadier i andraspråksutvecklingen.” (KM s.6)

”Kursplanen omfattar dock även undervisning av nyanlända elever som börjar i svensk skola i senare årskurser och ska lära sig svenska som ett nybörjarspråk. Kursplanen behöver således omsättas till elevernas olika nivåer i andraspråksutvecklingen.” (KM s.5)

Diskussionsfrågor

- Hur gör vi idag för att följa våra elevers andraspråksutveckling – informellt i den dagliga pågående undervisningen och mer formellt vid specifika bedömningstillfällen, på individ- och gruppnivå? Hur skulle vi vilja göra? Vilka förutsättningar behöver vi då?
- Hur använder vi våra bedömningar som underlag när vi planerar undervisningen? På vilket sätt kan de utgöra en resurs för oss och för eleverna?
- Hur kan olika centralt innehåll realiseras till olika nivåer i andraspråksutvecklingen? Finns det något innehåll som är särskilt angeläget för oss att samtala om utifrån detta, och utifrån våra förutsättningar (se sid. 3)?
- Hur stöttar vi våra elever att investera, och bli drivande, i sin egen språkutveckling?

2. Språklig korrekthet och andraspråksdrag

En nyhet i syfte i sva-kursplanen är att kraven på språklig korrekthet ska relateras till olika stadier i andraspråksutvecklingen och till den innehållsliga och tankemässiga komplexiteten utan att det ställs för tidiga krav språklig korrekthet. Eleverna tillåts olika nivåer av andraspråksdrag. Kunskapskravet att eleven följer grundläggande regler för språkriktighet är dock detsamma som tidigare, och det är liksom tidigare gemensamt med ämnet svenska.

Citat i urval

<p>”Kraven på språklig korrekthet ska relateras till olika stadier i andraspråksutvecklingen och till den innehållsliga och tankemässiga komplexiteten. Det innebär att undervisningen ska ge eleverna rika möjligheter att kommunicera i tal och skrift på svenska, utan att det ställs för tidiga krav på språklig korrekthet.” (sva i Lgr22, syftet)</p>
<p>”Genom att undervisningen utgår från ett andraspråksperspektiv ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt svenska tal- och skriftspråk så att de får tilltro till sin språkförmåga och kan och vågar uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften.” (sva i Lgr22, syftet)</p>
<p>”Svenska som andraspråk är inte ett lättare ämne än svenska.” (KM s.5)</p>
<p>”Även när elevens muntliga och skriftliga kommunikation uppvisar andraspråksdrag ska lärarens bedömning utgå från kunskapskravens formuleringar. Till exempel står det i kunskapskravet för skrivande i årskurs 6: <i>Eleven följer grundläggande regler för språkriktighet på ett i huvudsak fungerande/fungerande/väl fungerande sätt.</i>” (KM s.34)</p>
<p>”Andraspråksdrag i elevens kommunikation visar sig på olika sätt beroende på hur utmanande uppgiften är och var i andraspråksutvecklingen eleven befinner sig.” (KM s.6)</p>
<p>”Kunskapskraven för årskurserna 6 och 9 ställer lika höga krav på innehållet i elevens samtal, muntliga framställningar och texter i ämnet svenska som andraspråk som i ämnet svenska. En viktig skillnad mellan ämnena är dock att alla betygssteg i kunskapskraven för årskurserna 6 och 9 i svenska som andraspråk innehåller formuleringarna: <i>Elevens muntliga kommunikation kan i olika grad innehålla andraspråksdrag beroende på den innehållsliga och tankemässiga komplexiteten och elevens texter kan i olika grad innehålla andraspråksdrag beroende på den innehållsliga och tankemässiga komplexiteten.</i>” (KM s.33)</p>
<p>”I svenska som andraspråk läggs större vikt vid grundläggande delar som rör uttal och svenska språkets form och funktion, till exempel ordförrådets utveckling, ordbildning, meningsbyggnad och ords böjningsformer. Detta innebär dock inte att tyngdpunkten i undervisningen ska ligga på språkets form. Det har redan framgått tidigare att det är viktigare att fokusera på innehållet och vilken funktion grammatiken har för meningsskapande än på formell korrekthet i tidiga skeden av andraspråksutvecklingen.” (KM s.15)</p>

Diskussionsfrågor

- Hur kan vi agera i undervisningen så att eleverna får tilltro till sin språkförmåga och kan och vågar uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften? Finns det sådant som kan ha motsatt effekt och därför bör undvikas? Vad är bra att tänka på utifrån våra förutsättningar (se sid.3)?
- Ge exempel på typiska andraspråksdrag när det gäller till exempel grammatik, uttal, ordförråd, språklig variation och genreanpassning.
- Hur tolkar vi ”*Elevens muntliga kommunikation/texter kan i olika grad innehålla andraspråksdrag beroende på den innehållsliga och tankemässiga komplexiteten*”? Vilka typer av andraspråksdrag kan det handla om när kraven att följa språkliga normer trots allt är lika högt ställda i sva åk 9 som det är i ämnet svenska åk 9. ”*Eleven följer språkliga normer på ett i huvudsak fungerande/fungerande/väl fungerande sätt.*”
- Hur ser vi på språklig korrekthet, grammatikundervisning och meningsskapande? Hur kan vi undervisa om språkliga regler och normer samtidigt som vi också har den kommunikativa förmågan i fokus?
- Hur ger vi elever respons på muntliga och skriftliga texter så att de utvecklar språket samtidigt som vi inte ställer för tidiga krav på språklig korrekthet?
- Hur kan vi hjälpa varandra att tolka de nya kunskapskraven vid bedömning? Kan vi planera för gemensamma uppgifter med sambedömning? Sambedömning med andra skolor? Vad annat kan vi göra?

3. Flerspråkighet som resurs

Att elevernas flerspråkighet ska användas som resurs uttrycks på flera ställen i kursplanen. Det innebär att elevens varierade språkliga erfarenheter betraktas om en tillgång, synliggörs, tas tillvara och används i undervisningen. ”I jämförelse med andra språk eleven kan” är en återkommande formulering i det centrala innehållet. Detta är nytt i Lgr22. När eleven använder sina språkliga resurser och gör jämförelser med de språk eleven kan så stimulerar det inlärningen och främjar andraspråsutvecklingen.

Citat i urval

“Elevens språkliga repertoar kan med fördel användas i undervisningen för att tänka, kommunicera och lära. Elevernas flerspråkighet är också en viktig del av deras identitet, som ämnet svenska som andraspråk ska bidra till att främja.” (KM s. 5)
“Undervisningen behöver knyta an till elevernas erfarenheter och referensramar samt beakta elevernas hela språkliga repertoar, exempelvis genom att låta elevernas flerspråkighet komma till uttryck och vara en resurs för meningsskapande och lärande och för att främja utveckling av det svenska språket.” (KM s.6)
“Tala, lyssna och samtala <ul style="list-style-type: none">• Strategier för att förstå och göra sig förstådd när det egna svenska språket inte räcker till, exempelvis att be om förtydliganden, omformulera och använda olika språk som resurs.” (Centralt innehåll åk 4–6 i sva, Lgr22, motsvarande finns i åk 1–3 och 7–9)
“Läsriktning och sambandet mellan ljud och bokstav i jämförelse med andra språk eleven kan” (Centralt innehåll åk 1–3 i sva, Lgr22)
“Språkliga strukturer och normer. Ords böjningsformer, meningsbyggnad med huvudsatser och bisatser samt svenska språkets ordföljd i jämförelse med andra språk eleven kan. Textbindning med hjälp av sambandsord. Stavning, skiljetecken och ordklasser” (Centralt innehåll åk 4–6 i sva, Lgr22)
“Ord och begrepp i både vardags- och skolspråk. Flertydiga ord, synonymer, ords klassificering i över- och underordning samt ords betydelseomfång i jämförelse med andra språk eleven kan.” (Centralt innehåll åk 4–6 i sva, Lgr22)

Diskussionsfrågor

Diskutera utifrån era förutsättningar (se sid. 3). Här skulle det dessutom kunna vara relevant att samtala om hur detta skulle kunna se ut om:

- Det är en stor spridning på elevernas kunskaper i andra språk som eleven kan
- Det finns få eller många olika språk i undervisningsgruppen
- På vilka sätt kan elevernas flerspråkighet användas som resurs i undervisningen när de talar, lyssnar, läser och skriver?
- ”*I jämförelse med andra språk eleven kan*” är en formulering som återkommer i flera delar av det centrala innehållet. Välj ut några sådana exempel och diskutera hur detta, konkret, kan se ut i undervisningen.

4. Strategier för att lära sig språk och för att stödja den egna kommunikationen

Olika typer av strategier nämns på ett flertal ställen i kursplanen. En förändring i Lgr22 är att strategier för att lära sig språk nu lyfts fram ännu tydligare i kursplanen för svenska som andraspråk i och med att det nämns i ämnets syfte. Detta är något som skiljer ämnena svenska och svenska som andraspråk åt. Att i undervisningen utveckla elevers strategianvändning är viktigt för såväl nyanlända elever som för elever som närmar sig målspråksnivå.

Citat i urval

“Eleverna ska även ges möjlighet att utveckla olika strategier för hur man lär sig språk samt strategier för att stödja den egna kommunikationen.” (Syfte i sva, i Lgr22)

“Det är också viktigt att eleverna görs medvetna om olika strategier för att stödja den egna kommunikationen när de upplever att språket inte räcker till. Det kan till exempel handla om olika sätt att be om förtydliganden, att använda andra språk som resurs eller om betydelsen av kroppsspråk. På så sätt kan de medvetet välja att hantera olika språkliga situationer för att förstå eller bli förstådda.” (KM sid 10)

“Elever som läser svenska som andraspråk behöver också utveckla strategier för hur man lär sig språk. Exempel på sådana strategier är att kunna dela upp ord för att undersöka deras betydelse eller att kunna använda lexikon, bildsök och översättningstjänster på ett relevant sätt. Strategier för att lära sig ett språk kan också innebära att lägga märke till hur olika ord, uttryck och sätt att uttrycka sig på fungerar i olika kommunikationssituationer. Det kan även handla om strategier för att ta sig igenom texter och förstå på ett översiktligt sätt även om man inte förstår alla ord i texten.” (KM sid 10)

”Innehållspunkten *strategier för att förstå och muntligt göra sig förstådd i situationer när det egna svenska språket inte räcker till* beskriver en metaspråklig förmåga: eleverna ska få undervisning i vilka strategier de kan ta till för att kunna kommunicera även i situationer då det egna svenska språket sätter gränser” (KM s.21)

Diskussionsfrågor

- Vilka exempel på strategier för hur man lär sig språk känner vi till? Vilka strategier är speciellt viktiga för en andraspråksinlärare? Skiljer sig dessa strategier sig från de som de elever som läser svenska behöver för att utveckla sitt svenska språk? Vad är gemensamt? Hur kan strategier för de som är i början av sin litteracitetsutveckling se ut? Vilken skillnad kan finnas mellan olika åldrar?

- Varför är det viktigt att eleverna får utveckla strategier för hur man lär sig språk?
- På vilket sätt kan vi undervisa om dessa strategier utifrån våra förutsättningar (se sid. 3)? Känner vi till några framgångsfaktorer för en god strategiundervisning? Känner vi till några fallgropar?
- Hur tas kommunikativa strategier upp i vår undervisning? Hur hjälper vi eleverna att utveckla dessa och reflektera kring sin strategianvändning? Ge exempel. Hur påverkas det av våra förutsättningar (se sid. 3)?

5. Att utgå ifrån ett andraspråksperspektiv

I och med revideringen lyfter Skolverket fram att ämnet svenska som andraspråk ska utgå ifrån ett andraspråksperspektiv. Detta kan ses som en kärna i vad ämnet innebär, och vad som skiljer det från ämnet svenska. Nationellt centrum för svenska som andraspråk har skrivit en text, med rektorer som primär målgrupp, där vi försöker sammanfatta vad ett andraspråksperspektiv kan innebära. Läs den, eller utgå ifrån citaten i urval nedan i er diskussion.

Citat i urval

”Genom att undervisningen utgår från ett andraspråksperspektiv ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt svenska tal- och skriftspråk så att de får tilltro till sin språkförmåga och kan och vågar uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften. Därigenom ska eleverna ges möjlighet att utveckla sitt svenska språk för att tänka, kommunicera och lära.” (sva i Lgr22, syftet)

”I svenska som andraspråk utgår undervisningen från ett andraspråksperspektiv, vilket innebär att den medvetet möter de behov som elever med ett andraspråk under utveckling kan ha. Undervisningen behöver knyta an till elevernas erfarenheter och referensramar samt beakta elevernas hela språkliga repertoar, exempelvis genom att låta elevernas flerspråkighet komma till uttryck och vara en resurs för meningsskapande, lärande och för att främja utveckling av det svenska språket.” (KM s.6)

”Ett andraspråksperspektiv innebär även att läraren behöver följa elevens andraspråksutveckling över tid och anpassa undervisningens form och innehåll till olika stadier i andraspråksutvecklingen.” (KM s.6)

Diskussionsfrågor

- Vad innebär ett andraspråksperspektiv för er, utifrån era förutsättningar (se sid.3)? Sträva efter att vara så konkreta och tydliga i era diskussioner som möjligt. Kom gärna med konkreta exempel från undervisningen.
 - Om möjligt kan ni gärna göra jämförelser med ämnet svenska och hur undervisning kring till exempel läsning, skrivande, samtal, lyssnande, ordkunskap, grammatik och annat kan se ut där.
 - Ett sätt att försöka synliggöra ett andraspråksperspektiv är att prata specifikt om vad det innebär för elever som kommit långt i sin andraspråksutveckling men fortfarande behöver läsa ämnet svenska som andraspråk. Vad skiljer dessa från elevers behov av undervisning åt från elever som kan följa kursplanen för ämnet svenska? Det kan också vara bra att jämföra det med vad det kan innebära för elever som är nybörjare i svenska språket.

Samtala om det centralt innehållet

Nu kommer samtalet in på det centrala innehållet i olika stadier. Här finns det gott om utrymme att ta upp anteckningar från din läsning för att tala om sådant som ni inte har pratat om ännu.

Förändringar som är gemensamma för alla stadier berör bland annat:

- läsrelaterade aktiviteter
- gemensam och enskild läsning
- muntliga texter
- gemensamt och enskilt skrivande
- ordförråd
- uttal

Gå gärna en runda för att se vad var och en av er helst vill lyfta. Prioritera vad ni vill samtala om tillsammans. Formulera egna frågor. Bestäm om ni ska samtala stadiervis, och kanske avsluta med att stämma av mellan stadierna. Använd anteckningar från läsningen som diskussionsunderlag. Utgå ifrån citat i kursplanen och kommentarmaterialet när ni samtalar.

Här kan det också passa använda de diskussionsfrågor som Skolverket presenterar på sidan "[Ändrade kursplaner i svenska som andraspråk](#)" (i rutan nedan). Glöm dock inte att prata specifikt om hur era förutsättningar påverkar era didaktiska val (se sid. 3).

Diskussionsfrågor från Skolverket¹

- På vilka sätt kan ämnesområdets syfte omsättas i praktiken i er undervisning?
- På vilka sätt kan ni arbeta med ordförråd i undervisningen?
- Gemensam och enskild läsning och gemensamt och enskilt skrivande finns med i alla stadier. Hur kan ni planera för att få med både det gemensamma och det enskilda i undervisningen?
- På vilka sätt kan ni arbeta med läsrelaterade aktiviteter?
- Vilka ändringar finns i centralt innehåll som handlar om att återge, sammanfatta, resonera om eller analysera texter? Hur kan ni arbeta med dem?
- Hur kan ni arbeta med olika typer av samtal i undervisningen?
- Hur kan ni kombinera delar av det centrala innehållet till olika arbetsområden?
- På vilka sätt kan ni arbeta för att undervisningen både ska vara engagerande och tillgänglig för alla elever?
- Hur kan undervisningen bidra till att eleverna utvecklar självständighet och tilltro till den egna språkliga och kommunikativa förmågan?
- Finns det något i det centrala innehållet som ni behöver fördjupa era kunskaper om?
- Jämför de nya och gamla kunskapskraven. Vad innebär ändringarna för ert arbete med planering, undervisning och bedömning?

¹ URL: <https://www.skolverket.se/undervisning/grundskolan/aktuella-forandringar-pa-grundskoleniva/amnessidor-for-andrade-kursplaner-2022/sprak/svenska-som-andrasprak> (hämtad 8 november 2022)

NC tar gärna emot kommentarer

Det här materialet är ett första utkast. Vi tar väldigt gärna emot synpunkter från er som provat materialet så att vi kan revidera det. Tillsammans kan vi skapa ett material som stöttar implementeringen av svenska som andraspråk i Lgr22!

Exempel på respons som är av intresse för oss:

- Är det något i samtalsunderlaget som behöver förtydligas?
- Är det några frågor / områden som saknas i samtalsguiden?
- Vad är särskilt bra / intressant / viktigt att diskutera?
- Vad skulle ni vilja lära er mer om?

Hör gärna av er till maria.wiksten@andrasprak.su.se.

Titta gärna på de resurser vi samlat kring
implementeringen av sva i Lgr22 på vår webb:
www.andrasprak.su.se